

Green Care –toiminta Luontohyvinvointikeskus Tyynelässä

Heidi Kotilainen sosionomi (AMK), kirkon nuorisotyönohjaaja,
luonto-ohjaaja, Luontohyvinvointikeskus Tyynelä

6.2.2017

Ristinkantajat ry – luontolähtöisen toiminnan edelläkävijä Kainuussa

”Jos jokaisella olisi joku, kenenkään ei tarvitsisi olla yksin”

- Tarkoituksena edistää hyvinvointia luonnon, eläinten, käsillä tekemisen ja maaseutu ympäristön avulla.
- Perustettu vuonna 2010 ajatuksena hyödyntää vapaaehtoisten omaa osaamista syrjäytymistä ehkäisevässä työssä.
- Toiminta on laajentunut vuosien mittaan. Kävijöitä toiminnassa v. 2016:
  - Kertoja 964 kertaa
  - Tapahtumissa 322

Luontohyvinvointikeskus Tyynelä

Green Care -arvomaailma

- Maaseutu ja sen yhteisöllisyys
  - Luonnollinen tekeminen
  - Eläimet ja niiden hoitaminen
  - Luontoympäristön elvyttävyys
  - Maaseudun elinvoimaisuus
- Ammatillista tukitoimintaa ja laadukkaita virkistyspalveluja
- Hanke- ja kehittämistoimintaa
- Green Care –koulutusta ja luentoja

Green Care –toiminnan laatu

- Toiminnan elementtejä ovat luonto, yhteisöllisyys, toiminnallisuus, elämyksellisyys ja vuorovaikutus
- Toiminnan edellytyksiä ovat ammatillisuus, vastuullisuus, tavoitteellisuus
- Lainsäädäntö, vakuutukset, turvallisuus, omavalvonta, laatustandardit, tavoitteiden seuraaminen, yhteistyö, kehittäminen, markkinointi jne.

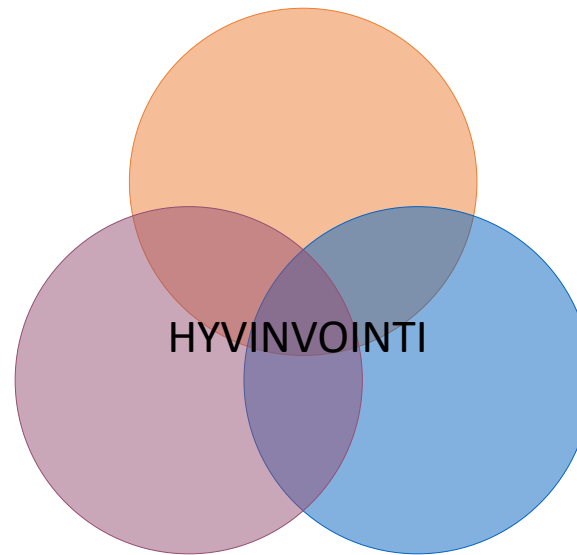
GreenCare
FINLAND

Hyvinvoinnin rakennuspalikat

Sosiaalinen

Psykkinen

Fyysinen

Green Care -toiminnan elementit

- Green Care -toiminnan hyvinvointivaikutukset syntyvät luonnon elvyttävyyden ja siihen liitetävän toiminnan ja yhteisöllisyyden kautta

LUONTO: voidaan nähdä ihmiselle terveyttä tuottavana ekosysteemipalveluna

YHTEISÖ: tärkeä osallisuuden tunteen rakentamisessa; luontolähtöinen yhteisöllinen toiminta tarjoaa osallisuuden kokemuksen

TOIMINTA: tuottaa monia myönteisiä vaikutuksia monissa hoiva- ja kasvatustilanteissa; luonto voi olla aktiivisen toiminnan kohde tai väline

Green Care ja sosiaalinen osallisuus

- Osallisuuden käsite liittyy yhteisöön osallistumiseen ja siinä osallisena olemiseen. Sosiaalinen osallisuus tuottaa ihmisille hyvinvointia ja terveyttä, koska osallisuus luo mielekästä merkitystä elämään - käänköpuolena sosiaalinen syrjäytyminen
- Green Carea toteutetaan eri tasoilla:
  - 1) Luontohoiva (korjaavaa ja kuntouttavaa)
  - 2) Luontovoima (ennaltaehkäisevää, virkistävää)

Maatila-avusteinen toiminta

- Maatilan kasvatuksellinen yhteisö, jossa toimiminen tähtää elämänhallinnan tukemiseen ja omien voimavarojen löytämiseen
- Jokaiselle jotain, roolit yhteisössä
- Oikea tekeminen

Kuntouttava toiminta maatiloilla Suomessa ja maailmalla.

Eläinavusteinen toiminta

- Sosiaalipedagoginen orientaatio, kasvatuksellinen yhteisö
- Menetelmä sosiaalisten taitojen opetteluun, tunnetaitojen vahvistamiseen, omien vahvuuksien löytämiseen, itsetunnon vahvistamiseen, arjessa jaksamisen tueksi...
- Yksilöllistä ja tavoitteellista
- Erityisesti lapsille ja nuorille kasvun tueksi

Rauhoittumisessa keskeinen osuus on eläimen koskettamisella (eläimen lämpö, pehmeys) ja sen läheisyyden kokemisella. (Shiloh ym. 2003, Fine 2006)

SOTKAMON SEURAKUNTA

- Diakoniatyö
- Nuorisotyö (Saapas-toiminta)
- Varhaisnuorisotyö

KUSTANNUS-
TEHOKKUUTTA
PAIKALLISILLA
RESURSEILLA JA
MONIAMMATILLI-
SELLA YHTEISTYÖLLÄ

GREEN CARE –YRITYKSET

- esim. maanviljelytilat

TOIMINTA VOI
HELPOTTAA JA
NOPEUTTAA
ONGELMA-ALUEIDEN
KARTOITUSTA

SOTKAMON KUNTA

- Nuorisotoimi
- Peruskoulut

- Etsivä nuorisotyö
- Väliraide-hanke

Ohjaava taho
kuntouttavaan
toimintaan

Ohjaavat tahot
ennaltaehkäisevään
toimintaan

YHTEIS- TYÖ- VERKOSTO

TOIMINNALLISUUS JA
YHTEISÖLLISYYS

TOIMIVAN
VUOROVAIKUTUS
SUHTEEN LUOMINEN

TOISEN ASTEEN KOULUTUS

- Kainuun ammattiopisto
- Sotkamon lukio

KAINUUN SOTE

- Sotkamon perhekeskus, avohuollon palvelut
- Päihdetyön palvelut
- Mielenterveystoimisto

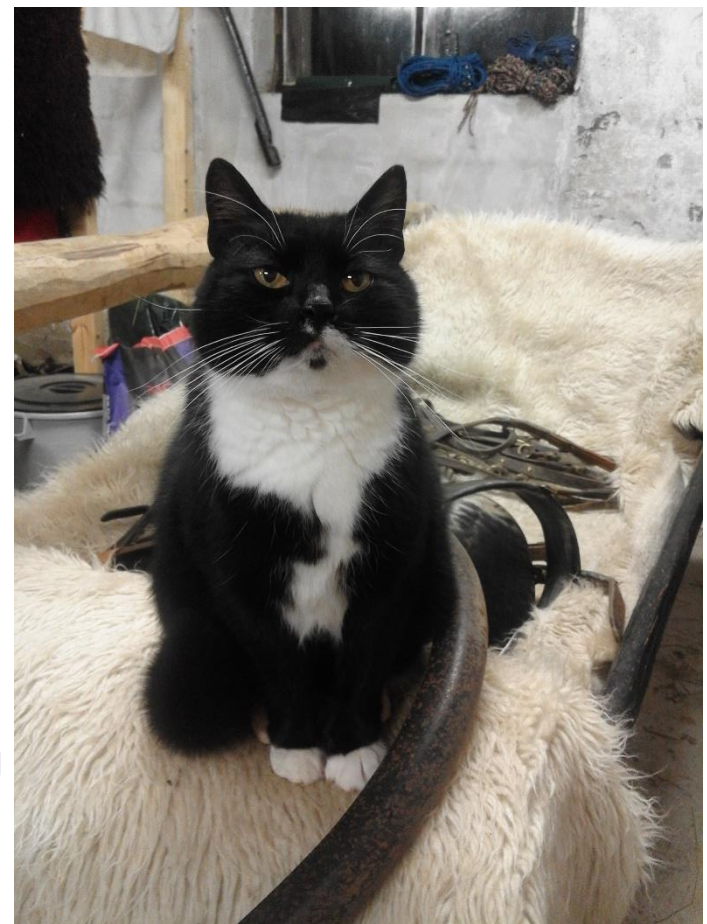
SOSIAALINEN OSALLISUUS

TYÖVOIMAPALVELUT

- TE-keskus
- TYP

Yhteistyö onnistuu kun on...

- Uudesta innostuneet työntekijät
- Oivallus toiminnan mahdollisuuksista
- Keskusteluyhteys
- Molemmin puolinen tarve tai halu luoda uutta
- Etsitään yhdessä resurssit toteuttaa toimintaa
- Heitetään ”kainuulainen kateus” romukoppaan ja yhdessä luodaan hyvää yhteisille asiakkaille

HeLMi®-hetkiä nuorten kanssa

- tietoisien
läsnäolon
harjoituksia
hevosavusteisesti

- Yhdessä Sotkamon kunnan nuorisotoimi, Tenetin koulu, Ristinkantajat ry ja Nuorten Akatemia
- Innostunut Jopo-luokan nuoriso-ohjaaja Piia Määttä, työparina työskennellään
- Ryhmässä neljä yläkoululaista, tapaamisia kuusi kertaa, yhden tuokion kesto 1,5h
- Palaute nuorilta:
”Ihanan rauhallista,
en pelkää enää,
opin uutta,
sain jakaa tämän ystävien kanssa,
tämähän on terapeutista!”

”Talli on toimintaympäristönä hyvin erilainen nuoren muuhun elinympäristöön verrattuna. Siellä ollaan kaukana koulun perushäslingistä tai sosiaalisista suhteista.

Luonto- ja eläinavusteisessa toiminnassa palataan perusasioiden äärelle, asiat asettuvat omiin mittasuhteisiinsa. Nuoret näyttävät tässä toiminnassa ihan erilaisen puolen itsestään esim. kouluun verrattuna.

Kainuussa tarvitaan monipuolista osaamista lasten ja nuorten pariin. Vaikka luonnon keskellä elämmekin, se jää silti meillä liian vähälle huomiolle.”

Piia Määttä, nuoriso-ohjaaja, 2017

www.luontohyvinvointi.fi

facebook.com/luontohyvinvointi